

Anlatım Bozuklukları (Anlama Dayalı Anlatım Bozuklukları) - 1

1. Türkçede en çok yapılan anlatım bozukluklarından biri Arapça ve Farsça sözcükleri Türkçe karşılıklarıyla birlikte aynı cümlede kullanmaktır.

Aşağıdakilerin hangisinde bu cümlede anlatılan türde bir kullanım söz konusudur?

- A) Bizim gerçeklerimizin durduğu yere onların düşleri bile ulaşamaz, diyordu Fatih Sultan Mehmet.
B) Kütahya'nın soğuğunun ve neminin çok meşhur olduğunu söylüyordu her seferinde.
C) Engelleri, barikatları tek tek aşarak başarı merdivenlerini tırmanmıştı.
D) Çocuklarınıza alaka göstererek onların dünyasına girmeye çalışmalısınız.
E) Karaların denizlere göre daha erken ısınıp soğuduğunu biliyorsunuz.

2. Çocuk, âdeta okyanuslar kadar mavi olan gözleriyle etrafı süzüyordu.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözcüğün yanlış anlamda kullanımı
B) Sözcüğün yanlış yerde kullanımı
C) Çelişen sözlerin bir arada kullanımı
D) Atasözü ve deyim, anlamına uygun kullanılmaması
E) Gereksiz sözcük kullanımı

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sözcüğün yanlış yerde kullanılmasından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Adayların mazeretsiz sınava girmemeleri durumunda tekrar sınava alınmaları mümkün olmayacaktır.
B) Tünel, Uzun süren çalışmaların sonunda bitirilerek ulaşımına açıldı.
C) Çingene Kızı Moziği'nin yurt dışına kaçırılan parçaları ülkemize getirildi.
D) Edebiyatımızın öykü alanında kendini geliştirmiş pek çok ustası bulunmaktadır.
E) Kasabaya akşam çöküyor, insanlar yorgun argın bir şekilde evlerine dönüyordu.

4. I. Zincirsiz yola çıkan araçlara ekipler tarafından uyarı yapılıyor.
II. Raporunuza ayrıntılı şekilde göz atacak fırsatı henüz bulamadım.
III. Ahmet Bey tüm şubelerimizi kaplayan bir teftişe çıkarmış.
IV. Konuyu anlamanızı güçlendiren etkenlerden uzak durmalısınız.
V. Oyuncunun son kaleye gönderdiği şut az farkla dışarı çıktı.

Numaralanmış cümlelerde bulunan anlatım bozuklukları sebeplerine göre eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. Duru bir cümlede gereksiz sözcüklere yer verilmez. Yani bir sözcüğü attığımızda cümlemin anlamında değişme olmuyorsa o sözcük gereksiz, oluyorsa gereklidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi duru bir cümle değildir?

- A) Bugüne kadar gök cisimleri üzerine sayısız araştırma yapıldı.
B) Kamp çadırımızı gölün kıyısındaki yaşlı çınar ağaçlarının altına kurduk.
C) Yazarın yayımladığı tüm kitapları aldım, dikkatlice okudum.
D) Bu maçın sonucunun belki de böyle olacağını tahmin etmiyor olmaları.
E) Özel kuruluşlar ile kamu kuruluşlarında çalışanlar öğleden sonra idari izinlidir.

6. Aynı cümlede anlamca çelişen ifadelerin bulunması bir anlatım bozukluğuna yol açar.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde buna örnek olabilecek bir kullanım söz konusudur?

- A) Mert Bey de açılışa kesin katılacak mıymış, öğreniliniz mi?
B) Oraya gidince muhakkak velinizle de görüşmek isterim.
C) Üç gün arka arkaya sanırım kar etkili olacak gibi.
D) Fırtına kuşkusuz balıkçıların işini zorlaştıran en önemli engel sanırım.
E) Belki biz de onun yaklaşımından cesaret alarak derdimizi paylaşabildik.

Anlatım Bozuklukları (Anlama Dayalı Anlatım Bozuklukları) - 1

7. Bu sanatçılar, şiirlerini başka bir gözle okuyup değerlendirmenizi istiyorlar.

Bu cümlede bulunan anlatım bozukluğunun sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zamir eksikliği
- B) Gereksiz sözcük kullanımı
- C) Sözcüğün yanlış yerde kullanımı
- D) Sözcüğün yanlış anlamda kullanımı
- E) Mantık hatası

8. Tiyatroya gelen izleyici sayısının kalabalık olması oyuncularını çok olumlu etkilemişti.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilir?

- A) “izleyici” yerine “seyirci” sözcüğünün getirilmesiyle
- B) “olumlu” sözcüğünden sonra “bir şekilde” sözünün getirilmesiyle
- C) “kalabalık” sözcüğünün yerine “fazla” sözcüğünün getirilmesiyle
- D) “çok” sözünün cümleden atılmasıyla
- E) “sayısının” sözcüğünün yerine “adedinin” sözcüğünün kullanılmasıyla

9. Niteliği değişmeyen bir sözcüğün başına o niteliğin sıfat olarak eklenmesi gereksiz sözcük kullanımından doğan bir anlatım bozukluğuna yol açar.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu durumu örnekleyen bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Yaklaşık bin civarında davetli salonu tıklım tıklım dolmuştu.
- B) Oyuncular hakemin tüm uyarı ve ikazlarına rağmen sertliğe devam ettiler.
- C) Soğuk bir aralık sabahında başlamıştı uzun yolculuğum.
- D) Beyaz kar taneleri usul usul süzülürken ben kahve keyfi yapıyordum.
- E) Hava aniden kararır kapandı ve yağmur taneleri iri iri düşmeye başladı toprağa.

10. Aşağıdaki cümlelerden hangisi, sonunda ayraç içinde verilen anlatım bozukluğuna örnek olarak gösterilemez?

- A) Babamlarla yeni eve gelmiştik ki elektrikler kesildi. (sözcüğün yanlış yerde kullanımı)
- B) Arkadaşım, sürekli yaşamın monotonluğundan ve tekdüzeliğinden şikâyet ediyor. (gereksiz sözcük kullanımı)
- C) Eşim ve çocuklarımla elde kucakta ne varsa satarak köyümüze yerleştik. (deyim ve atasözü yanlışlığı)
- D) Bu kazada tüm olanakları değerlendirip suçun kimde olduğunu bulmalısınız. (çelişen sözlerin bir arada kullanımı)
- E) Sanatçı, içinden çıktığı topluma yazılarıyla sevgi tohumları dikiyordu. (sözcüğün yanlış anlamda kullanımı)

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) İnsanlar anlam duygusunu kaybettikleri ve neden yaşadıklarını bilmedikleri için bir türlü mutlu olamıyor.
- B) Kişiliğimizde göstermek istediğimiz tarafları yansıtır veya kendi kişiliğimizi cilalayarak parlatıyoruz.
- C) Hayat hızlandıkça insanlar birbirlerine karşı daha acımasız olabiliyorlar.
- D) Her şeyin elimizin altında kurulmasını bekliyor ve hayatı uzaktan kumanda ile kontrol edebileceğimizi zannediyoruz.
- E) Modern çağda mutsuzluğun en temel sebebinin, anlamın ve toplumsal olanın kaybı olduğunu söyleyebiliriz.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Meselelere, onun objektif bir tavırla yaklaşacağını tahmin ediyorum.
- B) Çalışmalarının onu istenilen başarıya götürmeyeceğini düşünüyorum.
- C) Hedeflerine ulaşmak için bütün engelleri aşmaya çalışan bu gençlere hayranım.
- D) Üyelerimize komisyonumuzun çalışmaları hakkında detaylı bir bilgi vereceğiz.
- E) Göreve yeni başlayan kaymakama tebrik ve kutlama ziyaretinde bulunduk.

